การศึกษาการยึดแน่นของผิวหน้าของแผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลาง จากไม้ยูคาลิปตัส ยูโรฟิลลา

Surface Soundness Study of Medium Density Fiberboard from *Eucalyptus urophylla*

วัลยุทธ เฟื่องวิวัฒน์[1] **(VALLAYUTH FUEANGVIVAT)**

ปิยะวดี บัวจงกล[2] **(PIYAWADE BAUCHONGKOL)**

วีรญา ธรรมขันธ์[3] **(WEERAYA THAMMAKHAN)**

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ใช้ไม้ยูคาลิปตัส ยูโรฟิลลา (*Eucalyptus urophylla*) เป็นวัตถุดิบในการผลิตแผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลาง โดยมีสภาวะในการทดลองดังนี้ การปรับสภาพก่อนอัดร้อน มี 2 ระดับ คือ พ่นน้ำและไม่พ่นน้ำที่ผิวหน้า อุณหภูมิในการอัดร้อน 3 ระดับ คือ 160°C 180°C และ 200°C ระยะเวลาในการอัดร้อน 2 ระดับ คือ 5 นาที และ 7 นาที แผ่นที่ผลิตได้นำไปทดสอบคุณลักษณะตามเกณฑ์มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มอก. 966-2547 และ JIS A 5906-1994 และทดสอบการยึดแน่นของผิวหน้าตามมาตรฐาน EN 311-2002 จากนั้น นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ทางสถิติ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสมบัติด้านต่าง ๆ ของแผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางจากไม้ยูคาลิปตัส ยูโรฟิลลา สรุปได้ว่า หากต้องการให้แผ่นมีการยึดแน่นของผิวหน้าที่แข็งแรงควรทำการปรับสภาพก่อนการอัดร้อนโดยการพ่นน้ำที่ผิวหน้า ส่วนสภาวะในการอัดร้อนที่เหมาะสมคือ 180°C เป็นระยะเวลา 5 นาที เนื่องจากมีสมบัติผ่านตามเกณฑ์มาตรฐาน มอก. 966-2547 JIS A 5906-1994 และ EN 311-2002 กำหนด ยกเว้นค่าความต้านแรงดึงตั้งฉากกับผิวหน้าที่ไม่ผ่านตามเกณฑ์มาตรฐาน มอก. 966-2547

คำหลัก: แผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลาง ไม้ยูคาลิปตัส ยูโรฟิลลา การยึดแน่นของผิวหน้า

---

[1] นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ e-mail : vallayuth@yahoo.com

[2] นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ e-mail : bauchongkol@yahoo.com

[3] ผู้ช่วยนักวิจัย สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ e-mail : weraya_ku63@yahoo.com

ABSTRACT

Research study for medium density fiberboard (MDF) made from *Eucalyptus urophylla*. The experiment boards processed with various 2 treatment condition; 1) non spray water 2) spray water on surface before hot press, 3 hot press temperature; 160°C, 180°C, and 200°C and 2 pressing time; 5 and 7 min. Properties of boards were tested by TISI 966–2547, JIS A 5906–1994 and EN 311–2002. The data gathered were analyzed by statistical method.

The results demonstrated that suitable matrix for manufacturing MDF made from *Eucalyptus urophylla* was spray water on surface before hot press at 180°C and 5 min pressing time.

Key words: medium density fiberboard (MDF), *Eucalyptus urophylla*, surface soundness

คำนำ

แผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางจัดเป็นแผ่นไม้ประกอบชนิดหนึ่งที่มีความต้องการใช้งานกันมากในปัจจุบัน โดยทั่วไปจะทำการปิดทับผิวด้วยแผ่นวัสดุเพื่อความคงทน ความสวยงาม ขึ้นอยู่กับประโยชน์ใช้สอย ดังนั้น การปิดทับผิวจะมีความยาก ง่าย และคงทนหรือไม่ต้องคำนึงถึงสมบัติทางด้านการยึดแน่นของผิวหน้าซึ่งจะเป็นตัวที่สำคัญเป็นอย่างยิ่งที่จะบ่งชี้ว่า แผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางที่ผลิตได้นั้นมีคุณภาพดีหรือไม่ นอกเหนือจากการทดสอบด้านความแข็งแรงของแผ่นแล้ว

ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงเล็งเห็นประโยชน์ว่า หากมีการพัฒนาผิวหน้าของแผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางให้มีค่าการยึดแน่นของผิวหน้าผ่านตามเกณฑ์มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม จะทำให้การปิดทับผิวหน้ามีการยึดเกาะได้ดีขึ้น

ปัจจุบันอุตสาหกรรมการผลิตแผ่นไม้ประกอบสามารถใช้งานได้หลากหลาย อีกทั้งยังเป็นที่นิยมใช้งานกันอย่างกว้างขวาง แผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางเป็นวัสดุแผ่นไม้ประกอบชนิดหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ทดแทนไม้ได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะในงานเฟอร์นิเจอร์ เนื่องจากมีน้ำหนักเบา ความเป็นฉนวนป้องกันเสียงและความร้อน ความทนทานต่อการทำลายของแมลงและเห็ดรา จึงทำให้ได้รับความสนใจเป็นอย่างมากโดยเฉพาะในต่างประเทศ

วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตส่วนใหญ่ใช้ไม้ยางพารา และยูคาลิปตัส คามาลดูเลนซิส ซึ่งมีการแข่งขันที่สูงมาก ดังนั้นจึงได้ศึกษาวิจัยเพื่อหาวัตถุดิบในการผลิตเพื่อเป็นการเพิ่มทางเลือกใหม่ให้แก่โรงงานอุตสาหกรรม จึงได้ทำการศึกษาถึงความเหมาะสมของไม้ยูคาลิปตัส ยูโรฟิลลาเพื่อเป็นวัตถุดิบในการผลิต

วิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยการยึดแน่นของผิวหน้าของแผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางจากไม้ยูคาลิปตัสยูโรฟิลลา (*Eucalyptus urophylla*) ของสถานีวนวัฒนวิจัยสะแกราช อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา อายุ 7 ปี (ปลูกปี พ.ศ. 2549) (Figure 1a) นำมาสับเป็นชิ้นไม้สับ (Figure 2a) และร่อนคัดขนาดเพื่อเอาฝุ่นผงออก (Figure 3a) จากนั้นนำไปแยกเยื่อโดยใช้กรรมวิธีการแยกเยื่อแบบแอสพลุนด์ (Figure 1b) เยื่อที่ได้นำไปบดละเอียด (Figure 2b) และอบแห้งให้มีความชื้นประมาณร้อยละ 3–5 เพื่อทำเป็นแผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางโดยมีสภาวะในการวิจัย ดังนี้

ความหนาแน่นของแผ่น	750 กก./ลบ.ม.
ความหนาของแผ่น	10 มม.
ขนาดของแผ่น	35 X 35 ตร.ซม.
ความชื้นของเยื่อก่อนผสมกาวร้อยละ	3–5
ปริมาณพาราฟินอิมัลชั่นที่ใช้ร้อยละ	1
ปริมาณกาวยูเรียฟอร์มาลดีไฮด์ (E2) ที่ใช้ร้อยละ	10

นำเยื่อที่อบเตรียมไว้แล้วไปผสมกับกาวยูเรียฟอร์มาลดีไฮด์ และสารพาราฟินอิมัลชั่นในเครื่องผสม (Figure 3b) ตามสภาวะที่กำหนดไว้ จากนั้นนำไปโรยในกล่องทำแผ่นโดยให้กระจายอย่างสม่ำเสมอ (Figure 1c) เสร็จแล้วนำไปอัดเย็นโดยใช้น้ำหนักกดทับเป็นเวลา 5 นาที เพื่อให้เยื่อที่โรยไว้มีความคงสภาพมากขึ้น จากนั้นทำการปรับสภาวะแผ่นก่อนการอัดร้อนโดยการไม่พ่นน้ำที่ผิวหน้า (สภาวะควบคุม) และการพ่นน้ำที่ผิวหน้า (Figure 2c) แล้วจึงนำเข้าเครื่องอัดร้อน (Figure 3c) โดยมีสภาวะในการอัดร้อน ดังนี้

อุณหภูมิในการอัดร้อน	160°C 180°C และ 200°C
ระยะเวลาในการอัดร้อน	5 นาที และ 7 นาที

แผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางที่ได้นำมาตัดเป็นชิ้นทดสอบสำหรับทดสอบสมบัติตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มอก. 966–2547 มาตรฐาน JIS A 5906–1994 และทดสอบการยึดแน่นของผิวหน้าตามมาตรฐาน EN 311–2002

1a	2a	3a
1b	2b	3b
1c	2c	3c

1a *Eucalyptus urophylla* plantation

2a Chiping

3a Screening

1b Defibrating

2b Refiner

3b Mixing

1c Forming

2c Mat before pressing

3c Hot pressing

Figure 1. Medium density fiberboard manufacturing

ผลการศึกษาและวิจารณ์ผล

เมื่อทำการเปรียบเทียบสมบัติของแผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางจากไม้ยูคาลิปตัส ยูโรฟิลลา ที่ทำการศึกษากับมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มอก. 966-2547 และ JIS A 5906-1994 และทดสอบการยึดแน่นของผิวหน้าตามมาตรฐาน EN 311-2002 แสดงให้เห็นว่า

1. ปริมาณความชื้น (Moisture content)

แผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางจากไม้ไม้ยูคาลิปตัส ยูโรฟิลลา มีปริมาณความชื้นเฉลี่ยอยู่ในช่วง 7.10% – 7.96% (Table 1)

2. การดูดซึมน้ำ (Water absorption)

การดูดซึมน้ำของแผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางจากไม้ยูคาลิปตัส ยูโรฟิลลา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 49.97% – 88.15% โดยแผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางที่พ่นน้ำที่ผิวหน้าก่อนการอัดร้อน และอัดร้อนที่อุณหภูมิ 200 องศาเซลเซียส เป็นระยะเวลา 7 นาที มีค่าการดูดซึมน้ำเฉลี่ยต่ำสุด คือ 49.97% (Table 1 and Figure 2)

เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนของข้อมูลจากการทดลอง พบว่า ทั้งปัจจัยร่วมและปัจจัยเดี่ยวของอุณหภูมิและระยะเวลาที่ใช้ในการอัดร้อนมีอิทธิพลต่อค่าการดูดซึมน้ำเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

นำค่าการดูดซึมน้ำเฉลี่ยมาทำการเปรียบเทียบโดยวิธีของ Duncan's New Multiple Range Test พบว่า

แผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางจากไม้ยูคาลิปตัส ยูโรฟิลลา ที่ใช้อุณหภูมิในการอัดร้อนที่ 200 องศาเซลเซียส เป็นระยะเวลา 7 นาที มีค่าการดูดซึมน้ำเฉลี่ยต่ำสุดและแตกต่างกันจากสภาวะอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$) เมื่อเพิ่มอุณหภูมิ และระยะเวลาในการอัดร้อนเป็นผลให้ค่าการดูดซึมน้ำลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. การพองตัวตามความหนา (Thickness swelling)

ค่าการพองตัวตามความหนาของแผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางจากไม้ยูคาลิปตัส ยูโรฟิลลา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 13.55% – 33.39% ซึ่งไม่ผ่านตามเกณฑ์มาตรฐาน มอก. 966-2547 และเกณฑ์มาตรฐาน JIS A 5906-1994 กำหนด (Table 1 and Figure 3)

Table 1. Physical properties of medium density fiberboard from *Eucalyptus urophylla.*

Treatment before hot press	Pressing temperature (^{O}C)	Pressing time (min.)	Thickness (mm.)	Moisture content (%)	Water absorption (%)	Thickness swelling (%)
TISI 966–2547			10 ± 1.0	4.00 – 10.00	–	≤8.00
JIS A 5906–1994			10 ± 1.0	5.00 – 13.00	–	≤12.00
Non spray water	160	5	9.97	7.50	88.15	26.44
		7	9.98	7.15	76.43	28.84
	180	5	9.97	7.46	73.41	31.02
		7	10.24	7.94	77.32	29.53
	200	5	10.08	7.96	72.83	33.39
		7	10.04	7.31	66.56	19.99
Spray water	160	5	9.78	7.50	66.07	15.05
		7	9.74	7.61	61.22	16.83
	180	5	9.70	7.10	56.74	14.81
		7	9.97	7.19	55.85	14.86
	200	5	9.49	7.92	53.15	13.78
		7	9.53	7.86	49.97	13.55

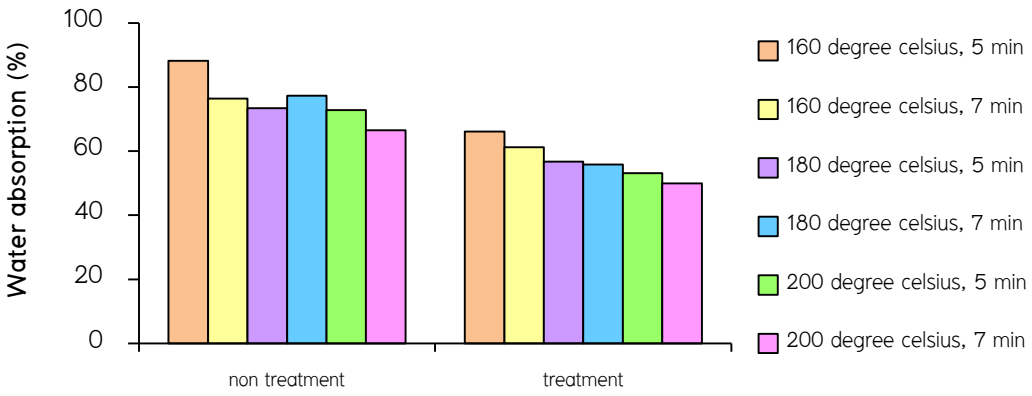

Figure 2. Water absorption of medium density fiberboard from *Eucalyptus urophylla*

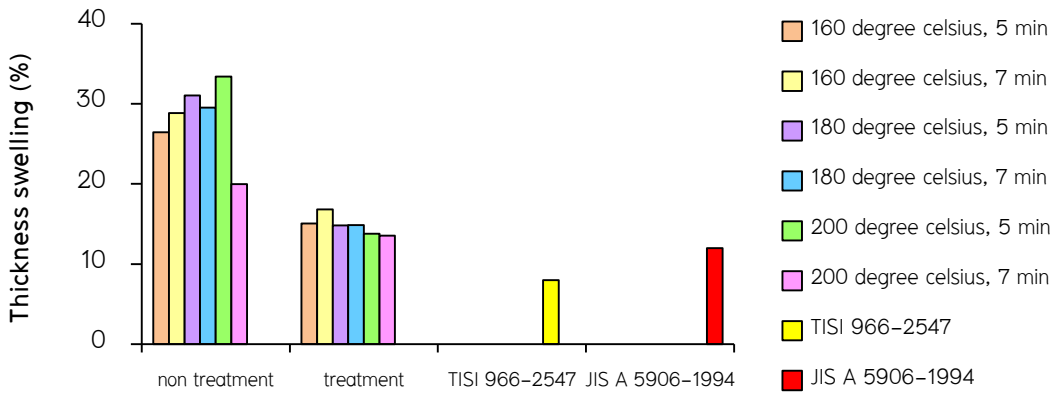

Figure 3. Thickness swelling of medium density fiberboard from *Eucalyptus urophylla*

เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนของข้อมูลจากการทดลอง พบว่า ทั้งปัจจัยเดี่ยวและปัจจัยร่วมของการปรับสภาพแผ่นก่อนการอัดร้อนและอุณหภูมิในการอัดร้อนมีอิทธิพลต่อค่าการพองตัวตามความหนาเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($p<0.01$) นอกจากนี้ ปัจจัยร่วมของสามปัจจัย คือ การปรับสภาพแผ่นก่อนการอัดร้อน อุณหภูมิและระยะเวลาในการอัดร้อนยังมีอิทธิพลต่อค่าการพองตัวตามความหนาเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($p<0.01$) ด้วยเช่นกัน

นำค่าการพองตัวตามความหนาเฉลี่ยมาทำการเปรียบเทียบโดยวิธีของ Duncan's New Multiple Range Test พบว่า การปรับสภาพแผ่นโดยพ่นน้ำที่ผิวหน้าก่อนการอัดร้อน และการเพิ่มอุณหภูมิในการอัดร้อนมีผลให้ค่าการพองตัวตามความหนาลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$) แผ่นที่ปรับสภาพแผ่นโดยพ่นน้ำที่ผิวหน้าก่อนการอัดร้อนที่ใช้อุณหภูมิ 180 และ 200^{0}C เป็นระยะเวลา 5 นาที และ 7 นาที มีค่าการพองตัวตามความหนาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p>0.05$)

4. ค่าความต้านแรงดัด (Modulus of rupture)

ค่าความต้านแรงดัดเฉลี่ยของแผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางจากไม้ยูคาลิปตัส ยูโรฟิลลา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 21.78 – 47.73 MPa พบว่า มีเพียงแผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางที่ไม่ปรับสภาพแผ่นก่อนการอัดร้อน และอัดร้อนที่อุณหภูมิ 160^{0}C เป็นระยะเวลา 5 นาที มีค่าความต้านแรงดัดเฉลี่ยต่ำสุด คือ 21.78 MPa เพียงปัจจัยเดียวที่ไม่ผ่านตามเกณฑ์มาตรฐาน มอก. 966-2547 และเกณฑ์มาตรฐาน JIS A 5906-1994 (Table 2 and Figure 4)

เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนของข้อมูลจากการทดลอง พบว่า ปัจจัยร่วมของสามปัจจัย คือ การปรับสภาพแผ่นก่อนการอัดร้อน อุณหภูมิและระยะเวลาในการอัดร้อนมีอิทธิพลต่อค่าความต้านแรงดัดเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

นำค่าความต้านแรงดัดเฉลี่ยมาทำการเปรียบเทียบโดยวิธีของ Duncan's New Multiple Range Test พบว่า

4.1 แผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางที่ปรับสภาพแผ่นก่อนการอัดร้อนโดยการพ่นน้ำที่ผิวหน้า และอัดร้อนที่อุณหภูมิ 200°C เป็นระยะเวลา 7 นาที มีค่าความต้านแรงดัดเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 46.73 MPa รองลงมาคือ อัดร้อนที่อุณหภูมิ 200°C เป็นระยะเวลา 5 นาที มีค่าความต้านแรงดัดเฉลี่ย 47.05 MPa ซึ่งค่าทั้งสองไม่แตกต่างกันแต่แตกต่างจากสภาวะอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

4.2 การปรับสภาวะของแผ่นก่อนการอัดร้อนโดยการพ่นน้ำที่ผิวหน้า และการเพิ่มอุณหภูมิในการอัดร้อนมีผลให้ค่าความต้านแรงดัดของแผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

5. ค่ามอดุลัสยืดหยุ่น (Modulus of elasticity)

ค่ามอดุลัสยืดหยุ่นเฉลี่ยของแผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางจากไม้ยูคาลิปตัส ยูโรฟิลลา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 2,073 – 4,009 MPa พบว่า แผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางที่ปรับสภาพแผ่นก่อนการอัดร้อน มีค่าผ่านตามเกณฑ์มาตรฐาน มอก. 966-2547 และ JIS A 5906-1994 กำหนด (Table 2 and Figure 5)

เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนของข้อมูลจากการทดลอง พบว่า ปัจจัยร่วมของสามปัจจัย คือ การปรับสภาพแผ่นก่อนการอัดร้อน อุณหภูมิและระยะเวลาในการอัดร้อนมีอิทธิพลต่อค่ามอดุลัสยืดหยุ่นเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($p<0.01$)

นำค่ามอดุลัสยืดหยุ่นเฉลี่ยมาทำการเปรียบเทียบโดยวิธีของ Duncan's New Multiple Range Test พบว่า

5.1 แผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางที่ปรับสภาพแผ่นก่อนการอัดร้อนโดยการพ่นน้ำที่ผิวหน้า และอัดร้อนที่อุณหภูมิ 200°C เป็นระยะเวลา 5 นาที มีค่ามอดุลัสยืดหยุ่นเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4,009 MPa รองลงมาคืออัดร้อนที่อุณหภูมิ 200°C เป็นระยะเวลา 7 นาที มีค่ามอดุลัสยืดหยุ่นเฉลี่ย 3,980 MPa ซึ่งค่าทั้งสองไม่แตกต่างกัน แต่แตกต่างจากสภาวะอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

5.2 แผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางที่ปรับสภาพแผ่นก่อนการอัดร้อนโดยการพ่นน้ำที่ผิวหน้า และอัดร้อนที่อุณหภูมิ 160°C และ 180°C เป็นระยะเวลา 5 นาที และ 7 นาที มีค่ามอดุลัสยืดหยุ่นเฉลี่ยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p>0.05$)

5.3 การปรับสภาวะของแผ่นก่อนการอัดร้อนโดยการพ่นน้ำที่ผิวหน้า และการเพิ่มอุณหภูมิในการอัดร้อนมีผลให้ค่ามอดุลัสยืดหยุ่นของแผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

Table 2. Mechanical properties of medium density fiberboard from *Eucalyptus urophylla*.

Treatment before hot press	Pressing temperature (^{O}C)	Pressing time (min.)	Modulus of rupture (MPa)	Modulus of elasticity (MPa)	Internal bending (MPa)	Surface soundness (N/mm^{2})
TISI 966-2547			≥22.00	≥2,500	≥0.60	-
JIS A 5906-1994			≥25.00	≥2,000	≥0.40	-
EN 311-2002			-	-	-	≥0.80
Non spray water	160	5	21.78	2,073	0.34	0.42
		7	28.84	2,645	0.42	0.45
	180	5	31.02	2,865	0.49	0.54
		7	29.53	2,256	0.54	0.68
	200	5	33.39	2,455	0.49	0.63
		7	27.73	2,651	0.53	0.64
Spray water	160	5	36.84	3,191	0.40	0.77
		7	39.76	3,361	0.43	0.78
	180	5	41.80	3,500	0.49	0.94
		7	41.72	3,471	0.47	0.95
	200	5	47.05	4,009	0.54	0.94
		7	47.73	3,980	0.54	1.01

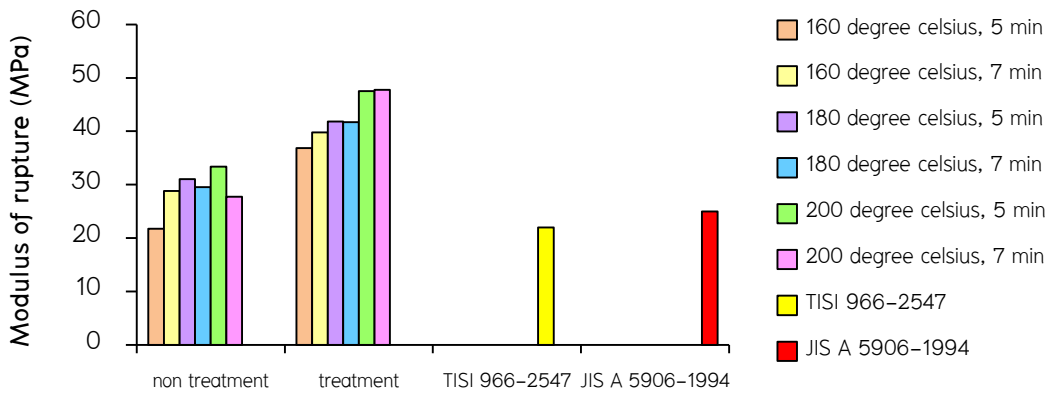

Figure 4. Modulus of rupture of medium density fiberboard from *Eucalyptus urophylla*.

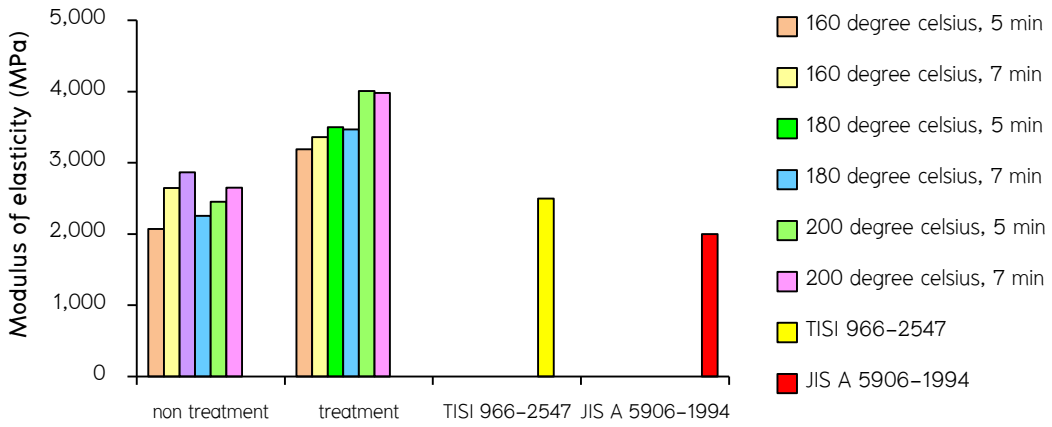

Figure 5. Modulus of elasticity of medium density fiberboard from *Eucalyptus urophylla.*

6. ค่าความต้านแรงดึงตั้งฉากกับผิวหน้า (Internal bonding)

ค่าความต้านแรงดึงตั้งฉากกับผิวหน้าเฉลี่ยของแผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางจากไม้ยูคาลิปตัส ยูโรฟิลลา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 0.34–0.54 MPa พบว่า มีเพียงแผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางที่ไม่ปรับสภาพแผ่นก่อนการอัดร้อน และอัดร้อนที่อุณหภูมิ 160°C เป็นระยะเวลา 5 นาที มีค่าความต้านแรงดึงตั้งฉากกับผิวหน้าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 0.34 MPa ซึ่งไม่ผ่านตามเกณฑ์มาตรฐาน JIS A 5906–1994 กำหนด ส่วนที่สภาวะอื่นมีค่าความต้านแรงดึงตั้งฉากกับผิวหน้าเฉลี่ยผ่านตามเกณฑ์มาตรฐาน JIS A 5906–1994 แต่ไม่ผ่านตามเกณฑ์มาตราฐาน มอก. 966–2547 กำหนด (Table 2 and Figure 6)

เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนของข้อมูลจากการทดลอง พบว่า มีเพียงปัจจัยเดี่ยวของอุณหภูมิในการอัดร้อนที่มีอิทธิพลต่อค่าความต้านแรงดึงตั้งฉากกับผิวหน้าเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($p<0.01$)

นำค่าความต้านแรงดึงตั้งฉากกับผิวหน้าเฉลี่ยมาทำการเปรียบเทียบโดยวิธีของ Duncan's New Multiple Range Test พบว่า แผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางจากไม้ยูคาลิปตัส ยูโรฟิลลา อัดร้อนที่อุณหภูมิ 180°C และ 200°C มีค่าความต้านแรงดึงตั้งฉากกับผิวหน้าเฉลี่ยไม่แตกต่างกันและมีค่าสูงกว่าแผ่นที่อุณหภูมิในการอัดร้อน 160°C อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

7. ค่าการยึดแน่นของผิวหน้า (Surface soundness)

ค่าการยึดแน่นของผิวหน้าเฉลี่ยของแผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางจากไม้ยูคาลิปตัส ยูโรฟิลลา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 0.41–1.01 MPa พบว่า แผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางที่ปรับสภาพแผ่นก่อนการอัดร้อนด้วยการพ่นน้ำที่ผิวหน้า อัดร้อนที่อุณหภูมิ 180°C และ 200°C เป็นระยะเวลา 5 นาที

และ 7 นาที มีค่าการยึดแน่นของผิวหน้าเฉลี่ยเท่ากับ 0.94 0.95 0.94 และ 1.01 MPa ตามลำดับ ซึ่งเป็นค่าที่ผ่านตามเกณฑ์มาตรฐาน EN 311-2002 กำหนด (Table 2 and Figure 7)

เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนของข้อมูลจากการทดลอง พบว่า มีเพียงปัจจัยเดี่ยวของการปรับสภาพแผ่นก่อนการอัดร้อนและอุณหภูมิในการอัดร้อนที่มีอิทธิพลต่อค่าการยึดแน่นของผิวหน้าเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($p<0.01$)

นำค่าการยึดแน่นของผิวหน้าเฉลี่ยมาทำการเปรียบเทียบโดยวิธีของ Duncan's New Multiple Range Test พบว่า แผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางจากไม้ยูคาลิปตัส ยูโรฟิลลา ที่ใช้อุณหภูมิในการอัดร้อน 180°C และ 200°C มีค่าการยึดแน่นของผิวหน้าไม่แตกต่างกันและมีค่าสูงกว่าแผ่นที่ใช้อุณหภูมิในการอัดร้อน 160°C อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

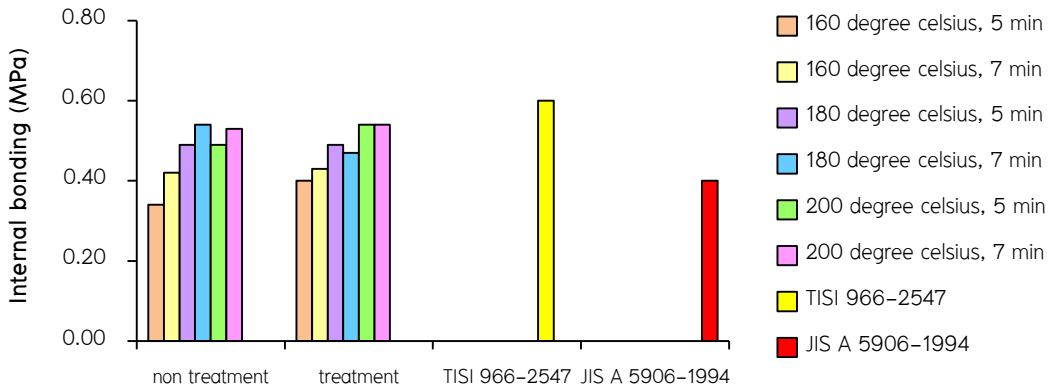

Figure 6. Internal bonding of medium density fiberboard from *Eucalyptus urophylla.*

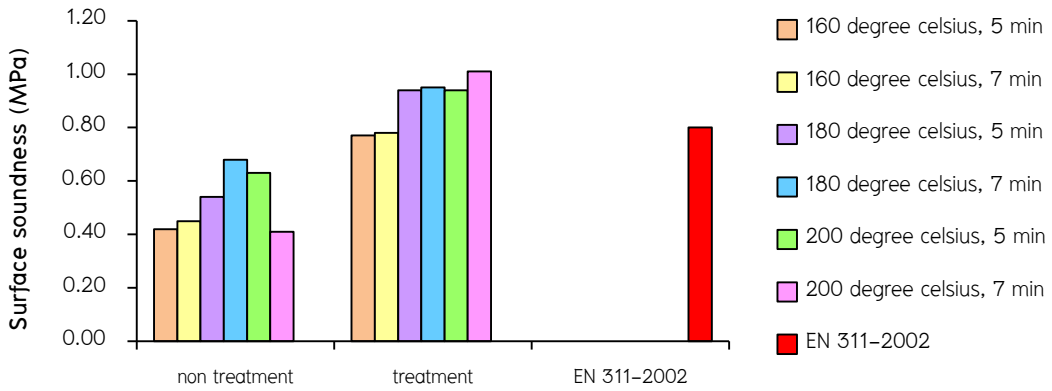

Figure 7. Surface soundness of medium density fiberboard from *Eucalyptus urophylla.*

สรุปผล

สมบัติทางกายภาพและกลสมบัติของแผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางจากไม้ยูคาลิปตัส ยูโรฟิลลา ที่ได้จากการทดลองโดยมีสภาวะในการปรับสภาพแผ่นก่อนการอัดร้อน 2 ระดับ คือ พ่นน้ำ และไม่พ่นน้ำที่ผิวหน้า มีอุณหภูมิในการอัดร้อน 3 ระดับ คือ 160°C 180°C และ 200°C และใช้ระยะเวลาในการอัดร้อน 2 ระดับ คือ 5 นาที และ 7 นาที ในการผลิตผลการทดลองสรุปได้ ดังนี้

1. การดูดซึมน้ำ

แผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางจากไม้ยูคาลิปตัส ยูโรฟิลลา ที่ใช้อุณหภูมิในการอัดร้อน 200 องศาเซลเซียส เป็นระยะเวลา 7 นาที มีค่าการดูดซึมน้ำเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ คือ 49.97% เมื่อเพิ่มอุณหภูมิ และระยะเวลาในการอัดร้อนเป็นผลให้ค่าการดูดซึมน้ำลดลง

2. การพองตัวตามความหนา

ค่าการพองตัวตามความหนาของแผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางจากไม้ยูคาลิปตัส ยูโรฟิลลา ไม่ผ่านตามเกณฑ์มาตรฐาน มอก. 966-2547 และเกณฑ์มาตรฐาน JIS A 5906-1994 กำหนด การปรับสภาพแผ่นโดยพ่นน้ำที่ผิวหน้าก่อนการอัดร้อน และการเพิ่มอุณหภูมิในการอัดร้อนมีผลให้ค่าการพองตัวตามความหนาลดลง แผ่นที่ปรับสภาพแผ่นโดยพ่นน้ำที่ผิวหน้าก่อนการอัดร้อนที่ใช้อุณหภูมิ 180 ^{O}C และ 200°C เป็นระยะเวลา 5 นาที และ 7 นาที มีค่าการพองตัวตามความหนาไม่แตกต่างกัน และมีค่าการพองตัวตามความหนาต่ำกว่าแผ่นที่ไม่ได้ปรับสภาพแผ่นก่อนการอัดร้อน

3. ค่าความต้านแรงดัด

แผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางที่ทำจากไม้ยูคาลิปตัส ยูโรฟิลลา มีค่าความต้านแรงดัดผ่านตามเกณฑ์มาตรฐาน มอก. 966-2547 และเกณฑ์มาตรฐาน JIS A 5906-1994 ยกเว้นแผ่นที่ไม่ปรับสภาพแผ่นก่อนการอัดร้อน และอัดร้อนที่อุณหภูมิ 160°C เป็นระยะเวลา 5 นาที

แผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางที่ปรับสภาพแผ่นก่อนการอัดร้อนโดยการพ่นน้ำที่ผิวหน้า และอัดร้อนที่อุณหภูมิ 200°C เป็นระยะเวลา 7 นาที มีค่าความต้านแรงดัดเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 47.73 MPa การปรับสภาวะของแผ่นก่อนการอัดร้อนโดยการพ่นน้ำที่ผิวหน้า และการเพิ่มอุณหภูมิในการอัดร้อนมีผลให้ค่าความต้านแรงดัดของแผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางเพิ่มขึ้น

4. ค่ามอดุลัสยืดหยุ่น

ค่ามอดุลัสยืดหยุ่นเฉลี่ยของแผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางจากไม้ยูคาลิปตัส ยูโรฟิลลา ที่พ่นน้ำที่ผิวหน้าก่อนอัดร้อนมีค่ามอดุลัสยืดหยุ่นตามเกณฑ์มาตรฐาน JIS A 5906-1994 กำหนด

แผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางที่ปรับสภาพแผ่นก่อนการอัดร้อนโดยการพ่นน้ำที่ผิวหน้าและอัดร้อนที่อุณหภูมิ 200°C เป็นระยะเวลา 5 นาที มีค่ามอดุลัสยืดหยุ่นเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4,009 MPa การปรับสภาวะของแผ่นก่อนการอัดร้อนโดยการพ่นน้ำที่ผิวหน้า และการเพิ่มอุณหภูมิในการอัดร้อนมีผลให้ค่ามอดุลัสยืดหยุ่นของแผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางเพิ่มขึ้น

5. ค่าความต้านแรงดึงตั้งฉากกับผิวหน้า

ค่าความต้านแรงดึงตั้งฉากกับผิวหน้าเฉลี่ยของแผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางจากไม้ยูคาลิปตัส ยูโรฟิลลา มีค่าผ่านตามเกณฑ์มาตรฐาน JIS A 5906-1994 แต่ไม่ผ่านตามเกณฑ์มาตรฐาน มอก. 966-2547 กำหนด ส่วนแผ่นที่ไม่ปรับสภาพแผ่นก่อนการอัดร้อน และอัดร้อนที่อุณหภูมิ 160°C เป็นระยะเวลา 5 นาที มีค่าความต้านแรงดึงตั้งฉากกับผิวหน้าเฉลี่ยไม่ผ่านทั้งสองเกณฑ์มาตรฐานกำหนด แผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางจากไม้ยูคาลิปตัส ยูโรฟิลลา ที่ใช้อุณหภูมิในการอัดร้อน 180°C และ 200°C มีค่าความต้านแรงดึงตั้งฉากกับผิวหน้าสูงกว่าแผ่นที่อัดร้อนอุณหภูมิ 160°C

6. ค่าการยึดแน่นของผิวหน้า

ค่าการยึดแน่นของผิวหน้าเฉลี่ยของแผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางจากไม้ยูคาลิปตัส ยูโรฟิลลา ที่ปรับสภาพแผ่นก่อนการอัดร้อนด้วยการพ่นน้ำที่ผิวหน้า ที่ใช้อุณหภูมิในการอัดร้อน 180°C และ 200°C เป็นระยะเวลา 5 นาที และ 7 นาที มีค่าการยึดแน่นของผิวหน้าเฉลี่ยเท่ากับ 0.94 0.95 0.94 และ 1.01 MPa ตามลำดับ ซึ่งเป็นค่าที่ผ่านตามเกณฑ์มาตรฐาน BS: EN 311-2002 กำหนด แผ่นที่ใช้อุณหภูมิในการอัดร้อน 180°C และ 200°C มีค่าการยึดแน่นของผิวหน้าไม่แตกต่างกันและมีค่าสูงกว่าแผ่นที่ใช้อุณหภูมิในการอัดร้อน 160°C

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสมบัติด้านต่าง ๆ ของแผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางจากไม้ยูคาลิปตัส ยูโรฟิลลา สรุปได้ว่า ไม้ยูคาลิปตัส ยูโรฟิลลา มีศักยภาพในการนำมาผลิตแผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลาง หากต้องการให้แผ่นมีการยึดแน่นของผิวหน้าที่แข็งแรงควรทำการปรับสภาพก่อนการอัดร้อนโดยการพ่นน้ำที่ผิวหน้าเพื่อเป็นการเพิ่มความชื้นก่อนการอัดร้อนซึ่งจะมีผลให้แผ่นมีความแข็งแรงเพิ่มขึ้น และมีค่าการดูดซึมน้ำและค่าการพองตัวตามความหนาลดลง ส่วนสภาวะในการอัดร้อนที่เหมาะสมคือ 180°C เป็นระยะเวลา 5 นาที เนื่องจากมีสมบัติผ่านตามเกณฑ์มาตรฐาน มอก. 966-2547 JIS A 5906-1994 และ EN 311-2002 กำหนด ยกเว้นค่าความต้านแรงดึงตั้งฉากกับผิวหน้าที่ไม่ผ่านตามเกณฑ์มาตรฐาน มอก. 966-2547

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงได้ก็เพราะได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากผู้ร่วมงานทุกท่าน จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ ขอขอบคุณสถานีวนวัฒนวิจัยสะแกราช อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ที่สนับสนุนไม้ยูคาลิปตัส ยูโรฟิลลา เพื่อเป็นวัตถุดิบหลักในการทดลองครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

จรัญ จันทลักขณา. 2534. สถิติ วิธีวิเคราะห์และวางแผนงานวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 6. ภาควิชาสัตวบาล คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ. 468 น.

นิคม แหลมสัก. 2533. กรรมวิธีการผลิตแผ่นใยไม้อัด. สัมมนาปริญญาโท. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

วิจิตร กฤษณบำรุง. 2529. หลักการแยกเยื่อวัตถุดิบด้วยกรรมวิธีแอสพลุนด์เพื่อผลิตแผ่นใยไม้อัดแข็งและแผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลาง. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม. 2547. มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม แผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลาง. มอก.966-2547. กระทรวงอุตสาหกรรม, กรุงเทพฯ.

อนันตชัย เชื่อนธรรม. 2539. หลักการวางแผนการทดลอง. ภาควิชาสถิติ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ. 395 น.

European Standard. 2002. European Standard: Wood-based panels. Surface soundness. No. EN 311-2002.

Japanese Industrial Standard. 1994. Japanese Industrial Standard: medium density fiberboards. No. JIS A 5906-1994.

Kollmann, F.F.P., E.W. Kuenzi and A.J. Stamm. 1975. Principle of Wood Science and Technology. Vol II. Springer-Verlag, New York.

Maloney, T.M. 1993. Modern Particleboard & Dry-Process Fiberboard Manufacturing. Updated edition. Miller Freeman Inc., California.